

CONSTRUINT VALORS

Dirigit a: Educació Secundària (3 i 4 ESO)

Un programa d'EpTS/ApS de:

medicusmundi
mediterrània

Amb el suport de:

**Conselleria de Famílies
i Afers Socials**

Direcció General
de Cooperació i Immigració

La Direcció General de Cooperació no és
responsable dels continguts dels materials elaborats
per l'entitat en el marc del projecte finançat.

Agenda

INTRODUCCIÓ

- 1 Què és *Medicusmundi*? + presentació projecte 5 MIN
- 2 Presentacions en cercle + Acords grupals 25 MIN
- 3 un tast de teoria del cicle de producció-consum 30 MIN
- 4 Elaboració maqueta + exposició + selecció 1H APROX

Medicusmundi Mediterrània i Construint Valors

INTRODUCCIÓ

QUÈ ÉS LA SALUT? QUÈ DIU LA OMS?
QUÈ SÓN ELS DETERMINANTS SOCIALS DE LA SALUT?

El projecte Construint Valors:

Tindrem 5 sessions amb vosaltres.
Tractarem el cicle de producció:
aparells electrònics.

Els altres grups: Alimentació i tèxtil

La metodologia:

Es basa en un “learning by doing”,
és a dir, aprenent-fent, on farem
ús de maquetes de LEGO.

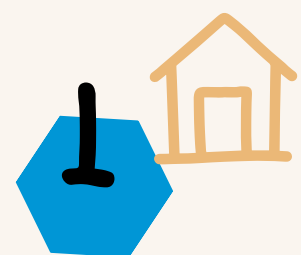
També ens visitaran activistes,
farem una visita a la Fundació
Deixalles i montarem una exposició
... però anem per passes!

www.medicusmundi.cat
www.construyevalores.es

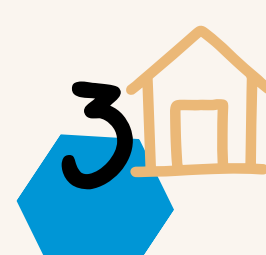
Cronograma

Introducció al
projecte i
presentacions.
El punt de partida:
**el model de
producció global**
(2 hores)

**Impactes
eco-socials del model
consumista**
(2 hores)

**Aprofundim:
Impactes
eco-socials**
(1 hora)

**Actors, solucions,
accions col·lectives i
agencies**
(1 hora)

**Visita d'agents
socials** i indagació
creativa de solucions
de futur
(2 hores)

Cronograma

Sortida: visita a la
seu d'un agent social:
la **Fundació Deixalles**

Exposicions de les
maquetes: compartir
el coneixement

objectius del projecte

ÉS IMPORTANT! ENS DEIXAM
ALGUNA COSA?

És important saber des d'on
venim per saber cap on anam.
Entre totes, és el moment
d'ajustar expectatives i xerrar al
voltant de què volem aconseguir
en aquestes sessions que tenim
per davant.

**Omplir el formulari “Línia de
base”.**

Sí

Divertir-se mentre
reflexionam plegades.

Acostar-nos a una **mirada
local-global i complexa de
les problemàtiques** i
alternatives del consum
del nord global.

Entrenar les nostres
habilitats comunicatives i
de feina en equip.

INTRODUCCIÓ

No

**Cercar culpables
individuals** de les accions
que perjudiquen els
ecosistemes ni a les
persones.

Presentacions i acords grupals

BON TRACTE /
DISCRIMINACIÓ

ACORDS DE COMUNICACIÓ
(NO VERBALS)

RESPECTE DEL TEMPS

DISTRIBUCIÓ DE ROLS

PARTICIPACIÓ

DISFRUTAR

- Nom
- Fenòmen climatològic que “duc” al grup.
- Origen d’una peça de roba.

EL CICLE DELS APARELLS ELECTRÒNICS: EL MODEL DE PRODUCCIÓ GLOBAL

“L'extensió dels patrons de producció i consum dels quals gaudeix una part de la població mundial empitjora les condicions de vida de tota la humanitat i amenaça de manera immediata la vida dels més pobres”

Crisis ecosocial, injustícia ecològica y ciudadanía global (Álvarez, S)

El cicle dels aparells electrònics

LES PREGUNTES IMPORTEN!

- On es produeixen els aparells electrònics que arriben a casa?
- Quins materials són imprescindibles per produir els aparells electrònics? D'on s'extreuen?
- Quins impactes ecològics i socials s'associen a la producció d'aparells electrònics?

El cicle dels aparells electrònics

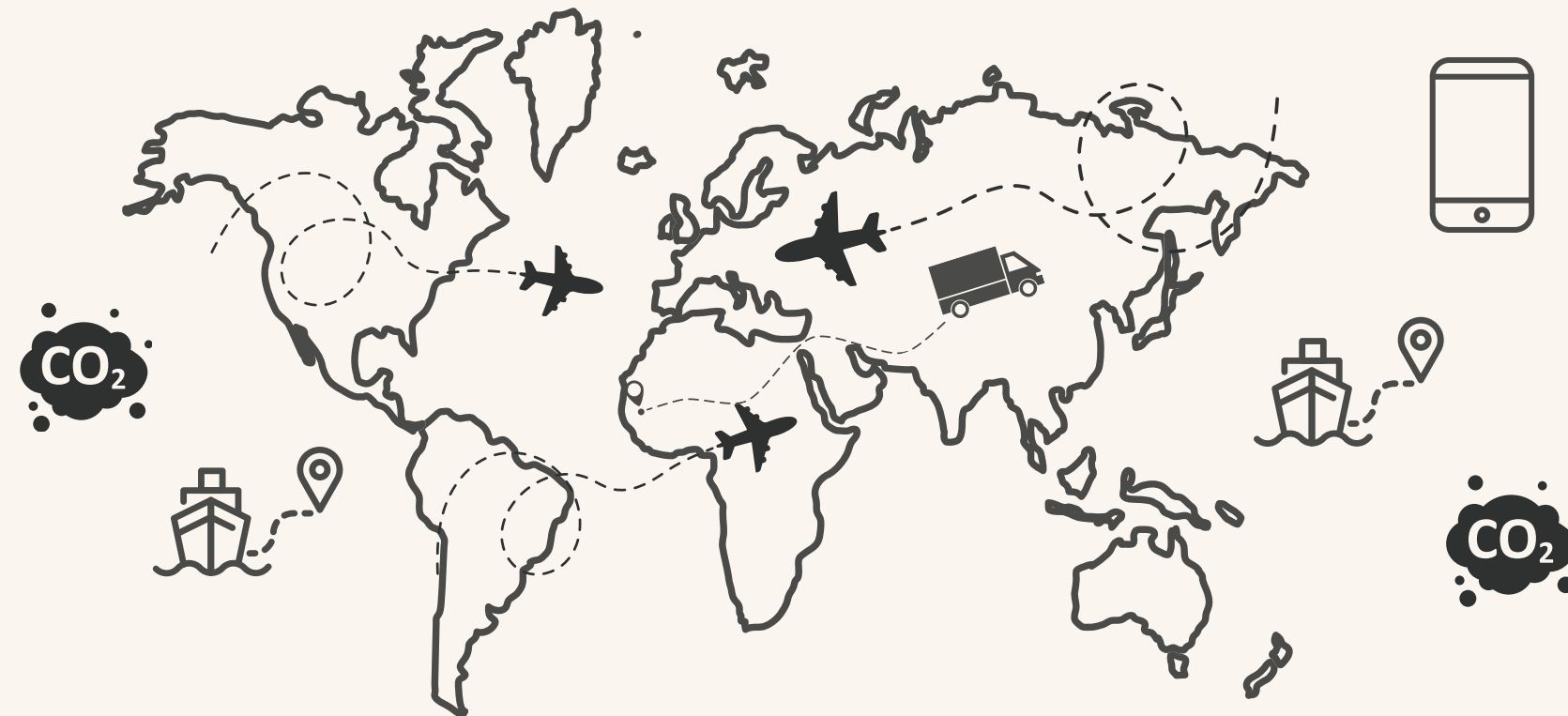
ON ES PRODUUEIXEN ELS APARELLS
ELECTRÒNICS QUE ARRIBEN A CASA?

CADENA DE PRODUCCIÓ GLOBAL

EXTRACCIÓ
MATÈRIES PRIMERES

FABRICACIÓ I MANUFACTURA

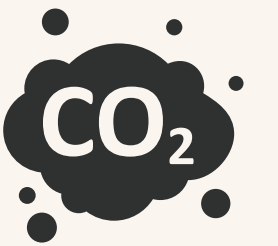
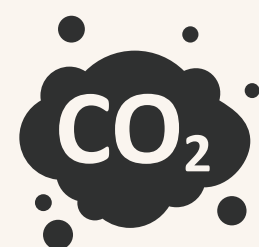
DISTRIBUCIÓ

REBUIG

CONSUM

Quins impactes socials i ecològics s'associen en la cadena de producció d'un mòbil?

DINÀMIQUES GLOBALS: EXTRACCIÓ DE RECURSOS NATURALS

Per a la fabricació dels
aparells electrònics es
necessiten **metalls i
minerals** com el coltan,
coure, or, plata, estany, liti,
pal·ladi, níquel, terres rares,
silici o alumini

Generalment s'extreuen
de països d'**Àfrica,**
Amèrica del Sud i Àsia

El cicle dels aparells electrònics

QUINS IMPACTES SOCIALS S'ASSOCIEN
A LA PRODUCCIÓ D'APARELLS
ELECTRÒNICS?

PERPETUANT DESIGUALTATS GLOBALS: EXPLOTACIÓ LABORAL

Fotografia d'una mina a Cabo Delgado (Moçambic)

Font: Medicusmundi Mediterrània
Documental "La fiebre del oro"

Quines són les condicions de treball de
les persones que treballen en les mines?

Són dignes?

Qui treballa a les mines?

Llargues jornades de treball

Exposició productes químics tòxics

Salaris baixos

Explotació infantil

Incompliment normes elementals de seguretat

Malalties respiratòries

El cicle dels aparells electrònics

QUINS IMPACTES ECOLÒGICS S'ASSOCIEN A LA PRODUCCIÓ D'APARELLS ELECTRÒNICS?

Degradació de la terra i pèrdua de flora i fauna

Implica la eliminació de grans àrees de terres naturals per a donar pas a mines, operacions de processament i transport

Aquesta destrucció redueix o elimina l'espai vital de moltes espècies de flora i fauna

Contaminació de l'aigua i el sòl

Ús de productes químics tòxics en el procés d'extracció i processament de minerals

Esgotament de recursos naturals no renovables (cobalt, liti...)

No es poden reemplaçar a la velocitat amb la qual s'extreuen, existint el risc d'esgotar les reserves conegudes, la qual cosa podria donar lloc a una **escassetat**

El cicle dels aparells electrònics

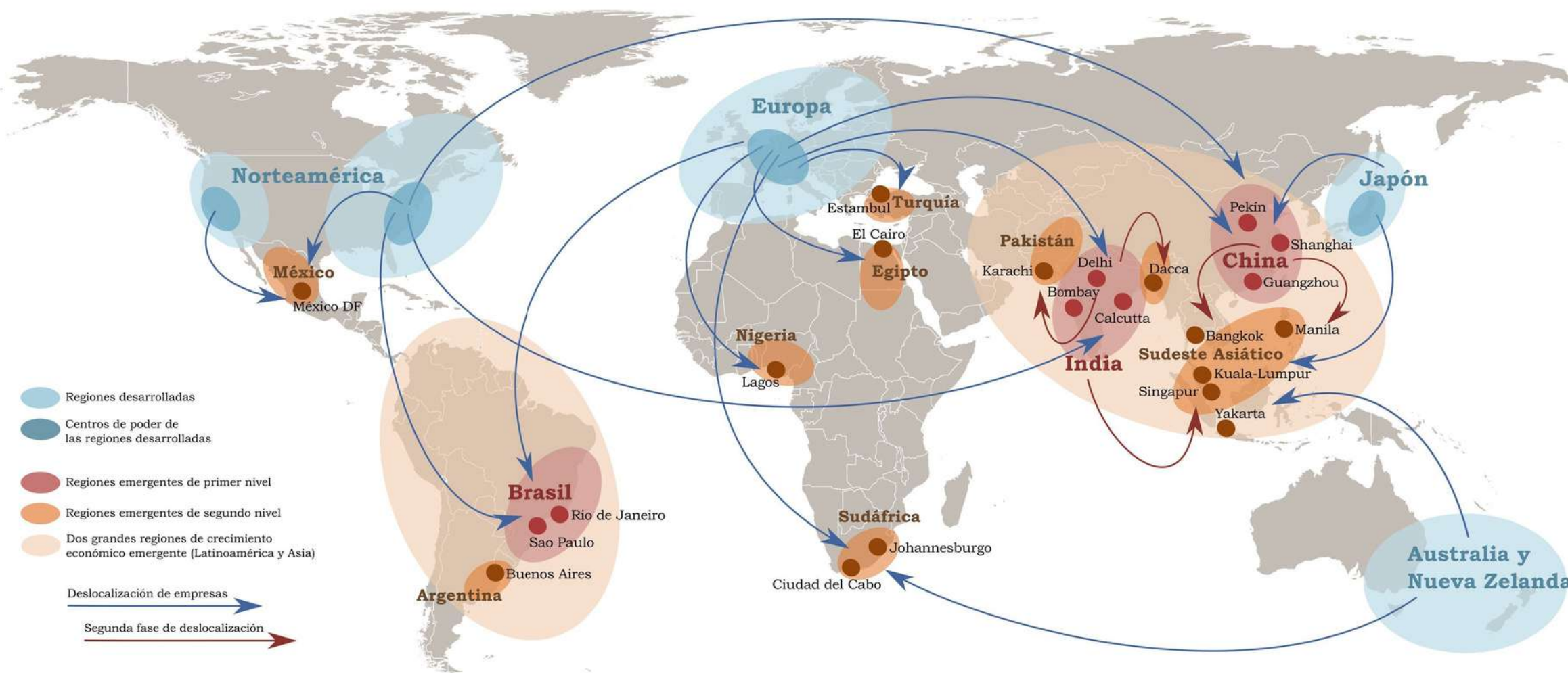
ON ES PRODUEIXEN ELS APARELLS
ELECTRÒNICS QUE ARRIBEN A CASA?

PRODUCCIÓ: DESLOCALITZACIÓ DE LES FÀBRQUES

¿Dónde se produce? Las zonas industriales cambian de lugar

Geografía económica: La deslocalización de las empresas

Juan Pérez Ventura, 2013
elordenmundial.com
creative commons

Des de finals del S.XX i principis del S.XXI, s'està produint un procés anomenat **deslocalització**, molt relacionat amb la globalització, i que consisteix a traslladar les fàbriques que estaven als països del Nord a altres països com la Xina, l'Índia, sud-est asiàtic, etc.

Això explica **per què la nostra tecnologia ve de llocs tan llunyans.**

El cicle dels aparells electrònics

ON ES PRODUEIXEN ELS APARELLS
ELECTRÒNICS QUE ARRIBEN A CASA?

PRODUCCIÓ: DESLOCALITZACIÓ DE LES FÀBRQUES

Per què es va produir aquest procés?

- Per a obtenir **mà d'obra més barata**
- Perquè la **legislació ambiental** en alguns d'aquests països és més flexible i permissiva.

Quines són les condicions de treball de les persones que treballen a les fàbriques?

hores extraordinàries obligatòries, salaris baixos, manca drets sindicals, exposició productes tòxics, malalties per inhalació...

El cicle dels aparells electrònics

ON ES PRODUEIXEN ELS APARELLS
ELECTRÒNICS QUE ARRIBEN A CASA?

[HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=LWMJF31YERM](https://www.youtube.com/watch?v=LWMJF31YERM)

El repte de LEGO!

Fem grups de 3. Algunes indicacions:

- Tenim 10 minuts per debatre la idea.
- No és possible l'intercanvi de peces de LEGO entre grups.
- És possible repartir tasques i rols (el que construeix, el que cerca fitxes, el que redacta el breu relat de la maqueta, etc)
- Les "peces especials" tenen un funcionament "especial" ;)
- Teniu uns 40 minuts per elaborar la vostra maqueta.

EL REPTE I LA SELECCIÓ

Selecció de la maqueta amb el
relat més original

**GRÀCIES PER LA
VOSTRA PARTICIPACIÓ**

Margalida Ferrer - Tècnica d'EpTS de
Medicusmundi Mediterrània